

Návrh na schválenie všeobecného hospodárskeho záujmu na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok elektriny pre domácnosti v Slovenskej republike v roku 2024 – fáza II.

1. Predkladaný materiál navrhuje východiská pre riešenie situácie spojenej s vysokým nárastom cien elektrickej energie na území Slovenskej republiky a ich dopadom na odberateľov elektriny v domácnosti.
2. Účelom materiálu je zabrániť negatívnemu vplyvu vysokého nárastu cien elektriny na najzraniteľnejších odberateľov elektriny a potreba riešenia uvedeného prostredníctvom návrhu všeobecného hospodárskeho záujmu („VHZ“) na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok elektriny.
3. Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky („MH SR“ alebo „ministerstvo“) na základe § 24 ods. 2 zákona č. 251/2012 Z. Z. O energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov predkladá v materiáli vláde Slovenskej republiky návrh opatrení vo VHZ na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok elektriny v roku 2024, pričom predkladané opatrenie predstavuje II. fázu riešenia.
4. V I. fáze riešenia vláda SR schválila VHZ na zabezpečenie bezpečnosti, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok elektriny ktorý spočíva v zabezpečení výroby elektriny výrobcom elektriny v zariadeniach na výrobu elektriny z jadrového paliva a v zabezpečení dodávky takto vyrobenej elektriny v kumulatívnom ročnom množstve minimálne 5,79 TWh (resp. 6,15 TWh) v roku 2024 dodávateľovi elektriny, ktorý je akciovou spoločnosťou so 100 % majetkovou účasťou štátu v ktorej vykonáva akcionárske práva MH SR.
5. V nadväznosti na Memorandum o porozumení o implementácii mimoriadnych opatrení na elimináciu dopadu nárastu cien elektrickej energie na vybrané skupiny odberateľov, uzatvoreného medzi MH SR, Ministerstvom financií Slovenskej republiky („MF SR“) a Slovak Power Holding, B.V. („SPH“) („**Memorandum**“) podpísala dňa 14. septembra 2023 Slovenská republika, v mene ktorej konalo MH SR a MF SR, spoločnosť SPH, spoločnosť Slovenské elektrárne, a.s. („SE“) a spoločnosť Slovenský plynárenský priemysel, a.s. („SPP“), Zmluvu o implementácii mimoriadnych opatrení na elimináciu dopadu nárastu cien elektrickej energie na vybrané skupiny odberateľov („**Implementačná zmluva**“). Zároveň s podpisom Implementačnej zmluvy MH SR vydalo rozhodnutie vo všeobecnom hospodárskom záujme č. 198207/2023-1060-426700 („**Rozhodnutie VHZ výroba**“). Na základe Memoranda, Implementačnej zmluvy a Rozhodnutia VHZ výroba spoločnosť SE vyrobí a dodá Agentovi elektrinu v kumulatívnom ročnom množstve 5,79 TWh, pričom toto kumulatívne ročné množstvo sa navýši o ďalších 0,03 TWh za každý kalendárny mesiac roka 2024 nasledujúci po mesiaci, v ktorom dôjde k spusteniu do prevádzky jadrového zdroja – tretieho bloku jadrovej elektrárne Mochovce („**EMO3**“), v produkte baseload v priebehu roka 2024 za cenu 61,2077 eur/MWh.
6. II. fáza riešenia spočíva v dodaní elektriny vyrobenej spoločnosťou SE z jadrového paliva vo VHZ dodávateľom elektriny, ktorí dodávajú elektrinu odberateľom elektriny v domácnosti. Za účelom zabezpečenia dodávky tejto elektriny pri zachovaní požadovanej ceny vstupuje do procesu dodávky aj dodávateľ elektriny, ktorý je akciovou spoločnosťou so 100 % majetkovou účasťou štátu v ktorej vykonáva akcionárske práva MH SR. Tento dodávateľ plní úlohu tzv. agenta, ktorý okrem rozdelenia elektriny medzi jednotlivých

dodávateľov elektriny, ktorí dodávajú elektrinu odberateľom v domácnosti, zabezpečí aj zachovanie súčasnej úrovne niektorých nákladov dodávateľov elektriny, ktoré vstupujú do maximálnej ceny za dodávku elektriny pre domácnosti.

7. Materiál sa predkladá vrátane analýzy vplyvu navrhovaných opatrení vo VHZ na účastníkov trhu s elektrinou, na rozpočet verejnej správy a na podnikateľské prostredie.
8. MH SR navrhuje, za dodávateľa elektriny, ktorý je akciovou spoločnosťou so 100 % majetkovou účasťou štátu v ktorej vykonáva akcionárske práva MH SR, ktorý bude plniť úlohu agenta, bola aj v roku 2024 určená spoločnosť SPP („**Agent**“). Agent dodá elektrinu vyrobenú spoločnosťou SE z jadrového paliva vo VHZ a v prípade potreby aj elektrinu zabezpečenú z iných zdrojov pre všetkých dodávateľov elektriny, ktorí sú subjektami zúčtovania podľa § 3, písm. b) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike („**Subjekt zúčtovania**“) a zároveň vykonávajú činnosť dodávky elektriny pre domácnosti („**Oprávnení dodávateľia**“).
9. Agent dodá všetkým Oprávneným dodávateľom objem elektriny za cenu 61,2077 eur/MWh, zvýšenú o koeficient Kt, definovaný vyhláškou Úradu pre reguláciu sieťových odvetví („**URSO**“) č. 107/2023 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia dodávky elektriny („**Vyhláška**“), vo výške 10 %. Za Oprávneného dodávateľa sa považuje aj dodávateľ v miestnej distribučnej sústave („**MDS**“), ktorý nie je subjektom zúčtovania a preniesol odchýlku na iného účastníka trhu. V takom prípade objem elektriny dodá dodávateľ - subjekt zúčtovania, ktorý prevzal zodpovednosť za odchýlku na vstupe do MDS.

Výsledná cena za dodávku elektriny Agentom pre Oprávnených dodávateľov je teda 67,3285 eur/MWh.

10. Pre stanovenie objemu dodávok pre jednotlivých Oprávnených dodávateľov od Agentu sa stanoví tento postup:
 - a) OKTE, a.s. („**OKTE**“) vykoná prepočet podielu na trhu jednotlivých Oprávnených dodávateľov za odberné miesta, ktoré sú domácnosťami podľa stavu k 30.04.2023 v % tak, aby súčet % bol 100;
 - b) OKTE stanoví výsledné množstvo elektriny pre jednotlivých Oprávnených dodávateľov ako pomernú časť na celkovom objeme elektriny vyrobenej z jadrového paliva a dodanej od SE pre Agentu (t.j. 5,79 TWh navýšený o objem za každý kalendárny mesiac, v ktorom už bude spustený zdroj EMO3) a tento údaj oznámi Agentovi, dodávateľom, MH SR a ÚRSO,
 - c) OKTE dodá SPP inicializačný diagram každého dodávateľa tak, aby zohľadňoval množstvo podľa bodu a) a potom skutočný diagram každého dodávateľa na každý mesiac v roku 2024, zaokrúhlený na 3 desatinné miesta, najneskôr do 15.10.2023.
11. Rozdelenie elektriny na priebeh dodávky pre jednotlivých Oprávnených dodávateľov v hodinovej štruktúre prebehne tak, že OKTE zadefinuje diagramy odberu najneskôr do 15.10.2023 pre každého Oprávneného dodávateľa podľa roku 2023 so zohľadnením aktuálneho rozdelenia odberných miest v roku 2023. Diagram bude zohľadňovať odber s meraním typu „C“ a „A“ a bude definovaný pred začiatkom dodávky pre obdobie od 1.1.2024 do 31.12.2024. V prípade nedostupnosti dát pre merania typu „A“ za celý rok sa nahradí typovým diagramom odberu („**TDO**“).

12. Diagram nakúpi Oprávnený dodávateľ od Agentu na základe individuálnej konfirmácie k EFET zmluve, alebo na základe osobitnej individuálnej zmluvy. Oprávnení dodávateľia budú Agentovi hradieť platby na základe faktúry za dodanú elektrinu za príslušný kalendárny mesiac, splatné 23. deň mesiaca dodávky (v januári 2024 bude prvá platba za spotrebu januára 2024 a cenu 67,3285 €/MWh). Zároveň Oprávnený dodávateľ zloží v prospech Agentu bankovú záruku na sumu, ktorá bude zodpovedať najmenej 25 dňom dodávky (v súlade s podmienkami dohodnutými v zmluve o dodávke elektriny medzi SE a SPP).
13. V prípade, ak cena, za ktorú je SPP ako Agent povinný dodávať elektrinu Oprávneným príslušným dodávateľom a zároveň vlastnému portfóliu odberateľov v kategórii domácnosti (t.j. odberatelia, ktorým dodáva elektrinu priamo Agent), nepokryje všetky náklady Agentu spojené s plnením povinností vo všeobecnom hospodárskom záujme, alebo SE nedodá SPP všetku elektrinu podľa Rozhodnutia VHZ výroba a Implementačnej zmluvy, Agentovi vznikne nárok na náhradu čistých nákladov povinnosti vo všeobecnom hospodárskom záujme v zmysle § 24c č. 251/2012 Z.z. zákona o energetike.
14. Keďže SPP má na vlastné náklady dorovnávať dodané diagramy za denné ceny, ktoré nie sú známe, MH SR by malo SPP ako Agentovi uhrádzať zálohové kompenzácie vo výške 100% predpokladaného odberu dodávky v danom mesiaci a predpokladanú cenu v danom mesiaci. Zálohová kompenzácia bude uhradená v mesiaci predchádzajúcom dodávke elektriny.
15. Po ukončení mesiaca dodávky domácnostiam, prvýkrát po ukončení januára 2024 a následne na každý kalendárny mesiac najneskôr do 2 mesiacov po skončení príslušného mesiaca, stanoví OKTE diagram skutočného odberu domácností zaradených do bilančnej skupiny jednotlivých Oprávnených dodávateľov v hodinovom rozlíšení. Po skončení aktuálneho mesiaca roku 2024 a následne na každý kalendárny mesiac najneskôr do 2 mesiacov po skončení príslušného mesiaca dodávky bude nasledovať vyhodnotenie iniciálneho hodinového diagramu voči nameranému množstvu (A + C diagram) resp. voči predchádzajúcemu vyhodnoteniu.

Ak rozdiel iniciálneho diagramu a nameraných údajov bude kladný, Oprávnený dodávateľ doplatí Agentovi čiastku, vypočítanú ako súčin príslušného rozdielu množstva elektriny $\times$ (cena podľa informačného systému organizátora trhu („ISOT“) v danej obchodnej hodine – 67,3285).

V prípade, že rozdiel iniciálneho diagramu a nameraných údajov bude záporný, Agent vyplatí dodávateľovi čiastku vypočítanú ako súčin príslušného rozdielu množstva elektriny $\times$ (cena podľa ISOT v danej obchodnej hodine - 67,3285).

Vysvetlenie: ide o obdobu „Zúčtovania rozdielov“, ktoré medzi dodávateľmi a prevádzkovateľmi distribučných sietí realizuje OKTE. Riešenie zabezpečí dodávateľom časť nákladov na nákup komodity pre domácnosti tak, že presný objem dodávky bude zabezpečený 1:1, bez možnosti zneužitia.

Matematický vzorec pre stanovenie výšky platby vyplývajúcej z rozdielu iniciálneho diagramu a nameraných údajov je definovaný nasledovne:

$$P = \sum_{h=1}^m ((Id_h - Nm_h) * (CDT_h - k))$$

kde:

P = výška platby vyplývajúca z rozdielu Iniciálneho hodinového diagramu domácností a Mesačného hodinového diagramu odberu domácností v EUR, prípade kladnej hodnoty platí Oprávnený dodávateľ

Id = množstvo elektriny nominovanej v h-tej hodine vyhodnocovaného obdobia v MWh, ktoré je v Iniciálnom hodinovom diagrame domácností

Nm = množstvo elektriny Mesačného hodinového diagramu pre domácnosti v h-tej hodine vyhodnocovaného obdobia v MWh,

CDT_h = cena elektriny slovenskej obchodnej oblasti na dennom trhu organizovanom OKTE, a.s. v h-tej hodine vyhodnocovaného obdobia,

m = počet hodín vyhodnocovaného obdobia,

k = 67,3285 Eur/MWh.

16. Zúčtovanie rozdielov:

(ZR) = zúčtovanie rozdielov bude prebiehať aj naďalej medzi OKTE a príslušným dodávateľom po odpočtoch. Úlohou OKTE bude rozdeliť odpočty OM na domácnosti a firmy. SPP (Agent) realizuje finančnú kompenzáciu zúčtovania rozdielov voči dodávateľom k dátumu 28.2.2026 (podľa zmluvy s SE).

Zúčtovanie rozdielov objemov dodávky pre domácnosti v bilančných skupinách uskutoční OKTE:

- V prípade ak bude vyrovnávacia cena ZR 67,3285 EUR / MWh nedôjde k finálnemu zúčtovaniu medzi SPP a dodávateľmi.
- V prípade ak bude vyrovnávacia cena ZR iná ako 67,3285 EUR / MWh OKTE zašle hodnotu salda kladných a záporných rozdielov za dané obdobie a dotknutého dodávateľa. Následne platí kompenzácia dodávateľa podľa nasledujúceho vzťahu:

$$V_p = (CS - k) * R_{szi}$$

kde:

V_p = Veľkosť kompenzačnej platby za celkové ZR medzi agentom a i-teho Oprávneného dodávateľa v domácnosti, v prípade kladnej hodnoty platí agent a v prípade zápornej hodnoty dodávateľ

R_{szi} = Hodnota salda rozdielov i-teho Oprávneného dodávateľa v domácnosti.

CS = Vyrovnávacia cena určená úradom (€/MWh) ,

k = 67,3285 Eur/MWh.

17. Cenové parametre:

Variabilné sadzby za dodávku elektriny pre domácnosti pre rok 2024 (v časti variabilnej zložky ceny za silovú elektrinu) budú určené na rovnakej úrovni ako boli určené pre príslušného dodávateľa v zmysle Rozhodnutia MHSR č. 66390/2022-1060-136599 dodávky elektriny pre domácnosti na rok 2023 a vo výške podľa rozhodnutia ÚRSO pre príslušného dodávateľa.

Výška fixnej mesačnej sadzby za dodávku elektriny pre rok 2024 bude určená v zmysle vyhlášky ÚRSO č. 107/2023 Z.z., ktorou sa ustanovuje cenová regulácia dodávky elektriny, a to so zohľadnením výšky fixnej sadzby pre rok 2023, faktora efektivity a priemeru jadrovej inflácie v súlade s vyhláškou ÚRSO č. 107/2023 Z.z. Obdobím stanovenia 12-mesačného aritmetického priemeru jadrovej inflácie sú mesiace október 2022 až september 2023.

MH SR v rozhodnutí, ktorým uloží povinnosti vo VHZ, zaviazá Oprávnených dodávateľov, aby si upravili platné cenníky z roku 2023 za dodávku elektriny pre domácnosti tak, aby variabilné sadzby zostali v porovnaní s rokom 2023 nezmenené a fixné časti jednotlivých sadzieb boli upravené spôsobom podľa vyhlášky ÚRSO č. 107/2023 Z.z. so zohľadnením faktora efektivity a 12-mesačného aritmetického priemeru jadrovej inflácie za mesiace október 2022 až september 2023.

MH SR stanoví v rozhodnutí o uložení povinností vo VHZ pre každého Oprávneného dodávateľa:

- a) spôsob určenia ceny dodávky elektriny pre domácnosti na rok 2024 a
- b) spôsob určenia maximálnej výšky fixných častí sadzieb v Eur za odberné miesto („OM“) a mesiac.

18. V prípade dodávky poslednej inštancie („DPI“) elektriny pre domácnosti rozhodnutie MH SR, ktorým uloží povinnosti vo VHZ, tiež zaviazá dodávateľa DPI poskytnúť elektrinu pre domácnosti v režime DPI. V prípade, ak niektorý z Oprávnených dodávateľov v priebehu roka 2024 ukončí činnosť dodávateľa elektriny (pre odberateľov v domácnosti), bude zaviazaný odovzdať celý objem elektriny, ktorý mu bol dodaný od Agentu vo VHZ, dodávateľovi, ktorý prevzal jeho odberné miesta v režime DPI. Dodávka v režime DPI sa bude realizovať pri zachovaní cien určených v súlade s rozhodnutím MH SR, ktorým uloží povinnosti vo VHZ (t.j. nie v štandardných cenách DPI (reflektujúce trhové ceny).